

Arbetsmarknadsdepartementet
Jämställdhetsenheten

Minnesanteckningar från sakråd om hedersrelaterat våld och förtryck

Sr Lindhagen inledde sakrådet med att tacka för engagemanget för frågor som rör hedersrelaterat våld och förtryck, inte minst under den pågående pandemin. Syftet med sakrådet var att samråda om fortsatt utveckling av arbetet med det jämställdhetspolitiska delmålet att mäns våld mot kvinnor ska upphöra, med fokus på hedersrelaterat våld och förtryck. Statsrådet betonade vikten av det civila samhällets inspel. Därefter gavs medverkande organisationer möjlighet att bidra med synpunkter.

Flera organisationer framhöll behovet av att säkerställa det långsiktiga perspektivet och av långsiktiga medel till civilsamhällets organisationer. Civilsamhällets roll och att stötta lokala initiativ, såväl internationellt som i Sverige, lyftes. Vidare lyftes vikten av att arbeta förebyggande med normer och värderingar samt att integration är en nyckel. Relaterat till det arbetet framhölls att målgruppen behöver involveras och att det finns ett behov av att vända sig direkt till de grupper som upprätthåller det hedersrelaterade våldet och förtrycket och till de religiösa ledare som har möjlighet att påverka målgruppen.

Samverkan mellan myndigheter lyftes som ett förbättringsområde, samt samverkan med det civila samhället på lokal nivå. Vikten av att nå nyanlända föräldrar lyftes.

När det gäller könsstympling lyftes vårdens viktiga roll och behovet av att utsatta kvinnor ska känna att de har makt över sin egen kropp. En organisation föreslog obligatoriska hälsoundersökningar för nyanlända för att upptäcka könsstympling.

Det lyftes att det finns ett stort behov av metod och verktyg och att kunskap om våld i examensordningen för relevanta utbildningar uttryckligen bör omfatta hedersrelaterat våld och förtryck.

Starkare skydd, t.ex. genom skyddad identitet, samt ökade och tidigare insatser från kommunerna gällande omhändertagande av brottsoffer och insatser mot förövare efterfrågades. En organisation menade att med stöd av Barnkonventionen bör högre krav kunna ställas på kommunerna och andra menade vidare att det behöver vara tydligare hur kommunernas ansvar ser ut. Vidare lyftes problemet att stödet och skyddet tar slut efter tiden i skyddat boende, när det skulle behöva fortsätta en längre tid.

Flera var positiva till den nya lagstiftningen som bland annat omfattar ett utreseförbud, dock ansåg en organisation att det i och med den nya lagstiftningen är den utsatta som ytterligare begränsas. Man kunde konstatera att mycket har hänt när det gäller lagstiftning men att det nu är viktigt att följa och stödja implementeringen, t.ex. genom att nå föräldrar. Det påpekades att informationen till socialtjänster behöver uppdateras i och med den nya lagstiftningen. Socialtjänstlagen tolkas enligt organisationerna olika av kommunerna och finns stora skillnader i kunskap om hedersrelaterat våld och förtryck. Även behov av en översyn av LVU lyftes, med hänvisning till att problemet med hedersrelaterat våld och förtryck inte var känt när lagstiftningen kom till.

Ett förslag som kom upp är en egen handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck eftersom problematiken är mycket komplex. Det föreslogs även en haverikommission, där kvinnor som lever gömda för att stödet inte fungerat kan fungera som kunskapskälla. Vidare lyftes behovet av en nationell stömlinje.

En sårbar grupp som lyftes är kvinnor som kommer till Sverige som anhöriga och är mycket utsatta innan de fått uppehållstillstånd.

Mötet avslutades av sr Lindhagen.